

Data publikacji: 14-04-2010

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII KADENCJA

Warszawa, dnia 13 kwietnia 2010 r.

Druk nr 762 S

SPRAWOZDANIE

KOMISJI USTAWODAWCZEJ

oraz

KOMISJI PRAW CZŁOWIEKA, PRAWORZĄDNOŚCI I PETYCJI

o projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze (druk nr 762)

Marszałek Senatu w dniu 22 stycznia 2010 r. skierował do Komisji Ustawodawczej oraz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze w celu rozpatrzenia go w pierwszym czytaniu.

Komisje na wspólnym posiedzeniu w dniu 24 marca 2010 r. rozpatrzyły w pierwszym czytaniu przedstawiony przez wnioskodawców projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze, wprowadziły do niego poprawki i wnoszą o przyjęcie przez Senat jednolitego, załączonego projektu ustawy oraz projektu uchwały w sprawie wniesienia do Sejmu tego projektu ustawy.

W załączeniu przekazujemy informację o pozostawieniu projektu ustawy poza zakresem prawa Unii Europejskiej.

Przewodniczący Komisji
Ustawodawczej
(-) Piotr Zientarski

Przewodniczący Komisji
Praw Człowieka, Praworządności i Petycji
(-) Stanisław Piotrowicz

projekt

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Senat wnosi do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze.

Jednocześnie upoważnia senatora Piotra Zientarskiego do reprezentowania Senatu w pracach nad projektem.

USTAWA

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze

Art. 1.

W ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1361 i Nr 191, poz. 1484) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) uchyla się art. 28;
- 2) w art. 491² ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. W sprawach objętych przepisami niniejszego tytułu postępowanie upadłościowe prowadzi się według stosowanych odpowiednio przepisów o postępowaniu upadłościowym obejmującym likwidację majątku upadłego, z tym że nie stosuje się przepisów art. 20, art. 21, art. 32 ust. 1, art. 44-50, art. 53, art. 55-56 i art. 307 ust. 1."

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Ustawa wykonująca wyrok Trybunału Konstytucyjnego

Projektowana ustawa stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 listopada 2009 r. (sygn. akt P 88/08) stwierdzającego niezgodność przepisu ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2009 r., Nr 175, poz. 1361, dalej cytowana także, jako – ustawa) z Konstytucją.

Zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji, orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne.

Sentencja orzeczenia została opublikowana w Dz. U. z 2009 r., Nr 191, poz. 1484 (dzień publikacji wyroku – 16 listopada 2009 r.). Pełny tekst orzeczenia, wraz z uzasadnieniem, zamieszczony został w OTK Z. U. z 2009 r., Nr 10A, poz. 146.

2. Przedmiot i istota rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego

2.1. Trybunał orzekł, o niezgodności art. 28 ust. 1 ustawy z Konstytucją, w zakresie odnoszącym się do dłużnika niekorzystającego z pomocy adwokata lub radcy prawnego.

Trybunał Konstytucyjny zwrócił uwagę, że art. 28 ust. 1 ustawy, operując pojęciem dłużnika, kreuje w zasadzie dwie odrębne normy adresowane do dłużników w postępowaniu upadłościowym: jedną do dłużników reprezentowanych przez fachowego pełnomocnika prawnego i drugą do dłużników działających samodzielnie. W obu wypadkach, wskazana regulacja, przewiduje tę samą sankcję – zwrot wniosku bez wezwania do jego uzupełnienia lub opłacenia.

Istotą naruszenia prawa do sądu w omawianym zakresie było takie ukształtowanie przepisów proceduralnych dotyczących wniosku dłużnika o ogłoszenie upadłości, które – przez nagromadzenie licznych i szczegółowych wymogów formalnych i surową sankcją za ich niedopełnienie – w praktyce utrudniały dostęp do organów ochrony prawnej, czyniąc prawo do sądu dla części wnioskodawców pozornym. Przez to dłużnik mógł nie mieć

możliwości skutecznego żądania ochrony swego interesu prawnego w sposób maksymalnie efektywny, przy jak najmniejszym uszczerbku dla swoich praw.

2.2. Zwrócony wniosek nie wywoływał skutków prawnych, co znaczy, że zadłużony przedsiębiorca nie zainicjował skutecznie postępowania o ogłoszenie upadłości. Pomimo braku zakazu ponownego złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeśli okazało się, że minął właściwy termin do jego złożenia, takie działanie nie usuwało skutków zwrócenia wcześniej złożonego wniosku. Uchybienie temu terminowi groziło dłużnikowi odpowiedzialnością odszkodowawczą (art. 21 ust. 3 ustawy), czy nawet zakazaniem mu przez sąd prowadzenia działalności gospodarczej (art. 373 ust. 1 pkt 1 ustawy).

2.3. Wyrok wywołał skutki prawne z dniem publikacji. Trybunał nie zdecydował się na odsunięcie w czasie terminu utraty mocy obowiązującej przepisu.

3. Cele i zakres projektowanej ustawy

Mając na uwadze konieczność wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 listopada 2009 r., kierując się brzmieniem sentencji wyroku oraz jego uzasadnieniem, proponuje się, aby zmiana ustawy polegała na uchyleniu jej art. 28. W konsekwencji, kontrola wymogów formalnych wniosku o ogłoszenie upadłości, na podstawie art. 35 ustawy, podlegać będzie regułom wynikającym z przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 1964 r., Nr 43, poz. 296 ze zm.).

4. Konsultacje

Projekt ustawy w pierwotnym brzmieniu został skonsultowany z Krajową Radą Sądownictwa, Ministerstwem Sprawiedliwości oraz Pierwszym Prezesem Sądu Najwyższego i Ministrem Spraw Zagranicznych. Wskazane wyżej organy nie zgłosiły uwag do projektu.

Jednocześnie Krajowa Rada Radców Prawnych przedstawiła opinię, zgodnie z którą wykonanie omawianego wyroku zamiast na modyfikacji brzmienia art. 28 ustawy mogłoby polegać na jego uchyleniu. Zabieg ten umożliwiłby stosowanie na podstawie art. 35 ustawy, przepisów ogólnych dotyczących kontroli wymogów formalnych wniosku o ogłoszenie upadłości tj. przepisów Kodeksu postępowania cywilnego. W konsekwencji, w toku prac, dokonano zmian w projekcie ustawy zbieżnych ze stanowiskiem zaproponowanym w opinii.

5. Skutki finansowe wykonania projektowanej ustawy

Ustawa powoduje skutki finansowe dla budżetu państwa w zakresie kosztów wzywania wnioskodawców o uzupełnienie lub opłacenie wniosków oraz zwracania pism, które nie zostały należycie opłacone. Powstałe z tego tytułu koszty są trudne do oszacowania. Jak jednak wskazało Ministerstwo Sprawiedliwości, ewentualne zwiększone w 2010 r. wydatki w tym zakresie, zostaną poniesione przez sądy powszechne w ramach zaplanowanego budżetu w drodze wewnętrznych przesunięć w planach finansowych.

5. Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Projektowana ustawa nie jest objęta prawem Unii Europejskiej.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Podsekretarz Stanu

Maciej Szpunar

DPUE -920 - 216 - 10/ma/9J

Warszawa, 12 kwietnia 2010 r.

dot.: BPS/KU-034/287-2/762/2010 z 31.03.2010 r.

Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

W związku z przedłożonym projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze (druk senacki nr 762 S), uprzejmie informuję, że przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

.....
Tłoczono z polecenia Marszałka Senatu
.....